

KORRESPONDENCYE.

Do redakcyi Biblioteki Warszawskiej.

Poznań, 19 lutego. Posiedzenie ośmdziesiąte dziewiąte wydziału nauk historycznych i moralnych Tow. Prz. Nauk Poznańskiego odbyło się d. 9 b. m. Do zbiorów przybyły dary: 1) Od p. Ciecierskiego kilka pięknych rycin odnoszących się do dziejów polskich, nowszych artystów naszych. 2) Od p. Łębińskiego rozprawa jego doktoryzacyjna: *De nuntiorum terrestrium in Polonorum re publica origine, conditione, rebus gestis, pars prior 1468—1668.* 3) Od p. Żupańskiego wydany nakładem jego piąty tom dzieła Lelewela: *Polska, dzieje i rzeczy jęj.* Po przeglądzie darów odczytano list p. Maurycego Krupowicza, sekretarza naukowego komissyi archeologicznej wileńskiej, w którym tenże przesyłając Towarzystwu naszemu protokóły czyli sprawozdanie z ostatnich dwóch posiedzeń komissyi i nadmieniając, że ś. p. hr. Tytus Działyński przesłał komissyi siedm tomów *Acta Tomiciana*, zapytuje się, do kogo się ma komissya udać z prośbą o 8my tom *Tomicianów*, jako téż o wydany w roku zeszłym tom: *Źródłopism do unii lubelskiej.* Z powodu zapytania tego postanowił wydział wystósować prośbę do hr. Jana Działyńskiego, którego staraniem wyszły dzieła wymienione, o posłanie tychże komissyi archeologicznej wileńskiej. W dalszym ciągu udzielił p. Chlebowski wystósowany doń list ks. prob. Majewskiego, w którym tenże wynurza żal do p. Kierskiego z powodu ogłoszeń tegoż w przedmiocie poszukiwanych akt ostrzeszowskich. Wydział polecił p. Chlebowskiemu, ażeby zapewnił ks. Majewskiego, że p. Kierski trudnił się z poruczenia wydziału poszukiwaniem rzeczonych akt i że w sprawozdaniach swych jedynie chęcią posługi publicznej powodował się. Zarazem polecił wydział p. Kierskiemu dalsze w tym celu jeszcze poszukiwania. Następnie p. Kazimierz Szule wystąpił z wnioskiem, ażeby wydział, z uwagi na bezskuteczność ogłoszeń dotychczasowych w przedmiocie zadań konkursowych i uwzględniając pożytek, jakiby wypłynął z wykonania szczególnie jednego z ogłoszonych zadań t. j. opisu żywota Kościuszki, ażeby więc wydział nie znosząc przedłużonego w téj mierze konkursu, poruczył wykonanie téj pracy jednemu z członków swych, a mianowicie p. Wegnerowi, który zajmuje się poszukiwaniami na polu dziejów polskich z ostatnich lat upłynionego stulecia. Wydział zatwierdził wnio-

sek p. Szulca, a p. Wegner oświadczył, iż w miarę sił będzie się starał zastósować do zaszczytnego dla siebie poruczenia wydziału. Z kolei p. Wegner zwrócił uwagę wydziału na niedostatek podręcznego przewodnika miasta naszego, który ze strony ziemaków naszych z odległych kraju okolic odwiedzających Poznań, słuszne już nieraz wywoływał utyskiwania i wniósł z tego powodu, ażeby wydział polecił jednemu z członków grona swego ułożenie przewodnika, w tymże samym rodzaju, w jakim go posiadają wszystkie już stolice dawnych dzielnic Polski. Wydział przychylił się do wniosku i polecił wykonanie proponowanej pracy p. Kierskiemu Emilowi przy pomocy pp. Albina Goreckiego i Józefa Lekszyskiego, którzy dokonaniem jej zająć się przyrzekli. Dla spóźnionej pory odczytano odczytanie zamieszczonej na porządku dziennym rozprawy naukowej do następnego posiedzenia.

5 marca. Posiedzenie dziewięćdziesiąte wydziału nauk historycznych i moralnych Tow. Przyjaciół Nauk Poznańskiego odbyło się dnia 23 lutego r. b. Dary przybyły do zbiorów Towarzystwa następujące: 1) Od p. dra Gruszczyńskiego odczytana na jednym z poprzednich posiedzeń rozprawa: „O znaczeniu Myszeidy Ignacego Krasickiego”; 2) Od Towarzystwa historycznego warmińskiego: a) Zeitschrift für die Geschichte und Alterthumskunde Ermlands. V Heft. Mainz 1862; b) Monumenta historiae Warmiensis I Abtheilung: Codex diplomaticus Warmiensis oder Regesten und Urkunden zur Geschichte Ermlands. Mainz 1862. 3) Ks. proboszcz Koszutski: Ołtarzyk grecki znaleziony w Mielżynie. Następnie przewodniczący wniósł o zamianowanie komisji złożonej z trzech członków do ocenienia dwóch powieści, z których jedna nadesłana z Warszawy, zawiera obraz z czasów Piastowskich i napisana dla objaśnienia klasom mniej oświeconym znaczenia tysiącletniej rocznicy zaprowadzenia chrześcijaństwa w krajach słowiańskich; druga z Kościana przesłana, jest oryginalnie napisaną powieścią moralną. Autorowie obydwóch prac złożyli je w biurze Towarzystwa w skutek ogłoszonego przez zarząd konkursu na książki elementarne, powieści popularne i t. d. Komisya, której wydział porucił zaopiniowanie, przyrzekła na następnym posiedzeniu zdać sprawę z poruczonego sobie zadania. Z kolei p. Kierski prosił wydział o przedłużenie terminu co do ocenienia złożonej obszerniej pracy konkursowej: Historia włościan i stosunków ekonomicznych w dawnej Polsce. Wydział jednak postanowił pozostać przy pierwotnym terminie, t. j. ostatniem posiedzeniu mającym się odbyć przed Wielkanocą, zwłaszcza, że autor konkursowego dzieła domaga się jak najprędzszego zawiadomienia o zdaniu Towarzystwa. W końcu czytana była pierwsza część rozprawy p. Żychlińskiego Ludwika, mającej wyjść wkrótce na widok publiczny: „Obraz z dziesięciolecia machinacji mocarstw ościennych przeciw Polsce, oparty na dokumentach, od 1763—1773”.

Zaproszenie do przedpłaty na pismo malownicze pod nazwą:

Postęp rok IV. Szczupła ilość pism malowniczych u nas, których peryodyczna literatura polska obecnie dwa tylko liczy, to jest: *Tygodnik Ilustrowany* i *Postęp*, spowodowała nas rozwinąć nasze wydawnictwo;

postanowiliśmy dołożyć wszelkich starań, nie szczędzić żadnych ofiar, aby *Postęp* wynieść do rzędu pism, któreby treścią i rycinami spółzawodniczyć mogło z najlepszymi w Europie.

Chęć szerzenia oświaty przez zapoznanie czytelnika z tém wszystkim, co tylko wiedza ludzka zdobyła na dziękij przyrodzie lub na niwie umiejętności a przedewszystkiem wpajanie zamiłowania do rzeczy ojczy-
stych, oto są cele jakie wydawnictwu przodować będą.

W téj myśli zjednałśmy sobie nowe siły literackie i artystyczne, bo jesteśmy tego przekonania, że jeśli *Postęp* w ciągu lat trzech doznał pochlebnego dla nas u publiczności przyjęcia (i) więc i na przyszłość powiększy kolo czytających, od czego zależy byt, wzrost i taniość każdego pisma.

Celem rozbudzenia życia w powieściarstwie odpowiedniem do dzisiejszych potrzeb, rozpisuje redakcyja *Postępu Konkurs* do napisania powieści. Nagrody są ustanowione o tyle, o ile starczą środki pojedynczego człowieka.

Pierwszą nagrodę, za powieść historyczną, oryginalną, dotąd nie drukowaną, na tie dziejowem ostatnich lat stu osnutą, stanowi (oprócz honorarium) 400 złp.

Dруга nagroda, za powieść społeczno-tendencyjną, ile możliwości do obecnych stosunków krajowych zastosowaną, wynosi 200 złp.

Powieści te mają obejmować 4ry arkusze druku i być przesłane do redakcyi *Postępu* najpóźniej do 1 lipca 1863 r. Nabyte zaś przez redakcyę stają się jej wyłączną własnością.

Oprócz powieści, przyjmuje redakcyja inne artykuły, programem pisma objęte, tudzież karykatury typowe.

PP. autorów upraszamy o nadsyłanie nam (pod opaską) swych najnowszych utworów, aby o nich uczynić wzmiankę w przeglądzie literackim.

Treścią pisma naszego są: a) *Żywoty* sławnych społecznych Polaków (z portretami). b) *Umiejętności* społeczne, w sposób popularny wykładane a dotyczące gospodarstwa narcdowego, oświaty, sztuk, rzemioł, przemysłu i t. p. c) Najnowsze *wynalazki* i odkrycia. d) *Powieści*, gawędy, poezye, tudzież podróże i opisy miejscowości (z rycinami). e) *Przegląd* najnowszych utworów piśmiennictwa krajowego i zagranicznego. f) *Wiadomości* o wypadkach bieżących. g) *Karykatury*, wyszydające śmieszność i wady, nie osób pojedynczych, lecz całego społeczeństwa lub warstw jego, albo téż sytuacji politycznych.

Rok IV „*Postępu*” poczyna się d. 5 stycznia 1863, w tych samych jak dotąd peryodach t. j. 5, 15 i 25 każdego miesiąca.

Rocznik ten obejmować będzie między innymi następujące przedmioty: z *żywotów*: Joachim Lelewel, Alexander Przezdziecki, Zygmunt Krasinski, Kazimierz Wl. Wójcicki; z *rozpraw*: Stanowisko nasze wobec cywilizacji europejskiej, Rozwój historyczny pracy i jej postęp; z *powieści*: „Wyprawa Wiedeńska” poemat w jaskrawych barwach przedstawiający Polskę z czasów Jana III, z rycinami układu A. Grotgera.

(1) Że „*Postęp*” stał się pismem odpowiedniem dzisiejszym potrzebom krajowym dozwoliła tego wzrastająca liczba abonentów z 900 w roku I, do 21,000 w roku III.

Przedpłata na Postęp, wraz z przesyłką pocztową wynosi:

rocznie	6 złr.—	—4 tal.—	5 rsr.	56 ¹ / ₂ kop.
półrocznie	3 „	50 c.—	2 „	3 „ —
ćwierćrocznie	2 „	—		

Przedpłatę przyjmują wszystkie urzęda pocztowe w Królestwie Polskim, Galicyi, i W. Ks. Poznańskim bezpośrednio. Ekspedycya Gazet w Warszawie, tudzież księgarnie: R. Friedleina w Warszawie, Zawadzkiego w Wilnie, Mrongowiusza w Kownie, Wolffa w Petersburgu, Idzikowskiego w Kijowie, Jabłońskiego we Lwowie, J. Peller w Rzeszowie, Baumagardtena w Krakowie, Żupańskiego w Poznaniu, Pribatscha w Ostrowie, F. A. Brokhausa w Lipsku, Aschera w Berlinie, Dominicusa w Pradze i redakcyja w Wiedniu, (Alser-Vorstadt, Herrngasse Nr. 102).

Wiedeń, w grudniu 1862 roku.

J. N. Osiecki.

